

Pedagogisch werkplan 0-4 jaar

Pedagogisch beleid in praktijk op
Partou KDV Laan van Puntenburg 2A

Versie basiswerkplan	maart 2015
Laatste wijziging vestigingsspecifieke inhoud	29 september 2016
Bestandsnaam basiswerkplan	Basis pedagogisch werkplan 0-4 jaar

© Copyright 2015, Partou B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Partou.

Eigenaar
afd. Kwaliteit & pedagogiek
Vestigingsnaam
Partou KDV Laan van Puntenburg 2A
Bestandsnaam basiswerkplan
Pedagogisch werkplan 0-4 jaar

Versie basiswerkplan
maart 2015
Laatste wijziging vestigingsspecifieke inhoud
29 september 2016

Dit pedagogisch werkplan is bedoeld voor pedagogisch medewerkers en voor de ouders van ons kinderverblijf.

Schrijfwijze

Voor de leesbaarheid schrijven we *hij* als het gaat om een kind en *zij* als het gaat om een pedagogisch medewerker. We schrijven *ouders* waar het gaat om één of meer ouders of verzorgers.

Inhoudsopgave

1	Beleid in praktijk	5
2	De interactiebasisprincipes als leidraad voor ons pedagogisch handelen	5
2.1	Hoe werkt interactiebegeleiding?	5
2.2	De zes interactie basisprincipes	5
3	Vestiging	8
3.1	Groepsindeling	8
3.2	Spelen in een andere groep	9
3.3	Samenvoegen van groepen	9
3.4	Menterschap	10
3.5	Vierogenprincipe	10
3.6	Toegangsbeveiliging	11
3.7	Extra dag(delen)	11
3.8	Ruilen van dagen	11
3.9	Medische hulp	11
3.10	Voertaal	12
3.11	Samenwerkingsverbanden	12
3.12	Huisregels	12
4	Zorg en verzorging	12
4.1	Wennen	12
4.2	Persoonlijke spullen	13
4.3	Dagritme	13
4.4	Eten en drinken	14
4.5	Traktaties	14
4.6	Verschonen en zindelijk worden	14
4.7	Slapen	15
4.8	Veilig slapen	15
4.9	Zieke kinderen	15
4.10	Medicijnen	16
5	Seksuele ontwikkeling	16
6	Ontwikkelingsstimulering	17
6.1	Verschillen tussen jongens en meisjes	17
6.2	Plezier in doen en ontdekken voor de allerkleinste	17
6.3	Vallen en opstaan	18
6.4	Meer van hetzelfde	18
6.5	Het doen telt	18
6.6	Zelfredzaamheid	18
6.7	Activiteitenaanbod	18

Eigenaar
afd. Kwaliteit & pedagogiek
Vestigingsnaam
Partou KDV Laan van Puntenburg 2A
Bestandsnaam basiswerkplan
Pedagogisch werkplan 0-4 jaar

Versie basiswerkplan
maart 2015
Laatste wijziging vestigingsspecifieke inhoud
29 september 2016

7	Sfeer op de groep	20
7.1	Indeling en aankleding van de ruimte	20
7.2	Bijzondere momenten	21
7.3	Belonen en corrigeren	22
7.4	Kinderparticipatie	22
7.5	Regels en afspraken	22
8	Oudercontacten	23
8.1	Het doel	23
8.2	Brengen en halen	23
8.3	Gesprekken	23
8.4	Schriftelijke informatie	23
8.5	Oudercontact momenten	24
8.6	Website	24
8.7	Oudercommissie	24
8.8	Exit enquête	24
9	Borging van de kwaliteit	24
9.1	Personeel en opleiding	25
9.2	Ondersteuning op de groep door andere volwassenen	25
9.3	Werkinstructies/protocollen	25
9.4	Niet tevreden? Vertel 't ons.	25
9.5	Observatie welbevinden en ontwikkeling van het kind	25
9.6	Analyse van de pedagogische kwaliteit	27
9.7	Veiligheid en gezondheid	27
9.8	Deskundigheidsbevordering	27

1 Beleid in praktijk

Het algemeen pedagogisch beleid van Partou vormt het uitgangspunt voor de manier waarop wij dagelijks met de kinderen omgaan. Op basis hiervan stellen we in samenspraak met de oudercommissie dit pedagogisch werkplan samen. Hierin laten we zien hoe wij, de pedagogisch medewerkers, het algemeen pedagogisch beleid van Partou in praktijk brengen op onze vestiging. Wij stellen de behoefte van het kind steeds centraal. Jaarlijks kijken we opnieuw samen met de oudercommissie naar dit werkplan en passen het waar nodig aan. Dat doen we ook bij wijziging van het algemeen pedagogisch beleid.

2 De interactiebasisprincipes als leidraad voor ons pedagogisch handelen

Partou kinderopvang is er van overtuigd dat vooral de pedagogisch medewerkers bepalend zijn voor de kwaliteit van de opvang, zij vormen de spil. Het is belangrijk dat zij respectvol, liefdevol en stimulerend met de kinderen omgaan. Zij scheppen de voorwaarden waarbinnen elk kind zich prettig voelt en zich ontwikkelt. Het is dan ook van belang dat de kwaliteit en de professionaliteit van pedagogisch medewerkers continu verbetert. Om pedagogisch medewerkers optimaal toe te rusten om het kind een emotioneel veilige omgeving te bieden en de ontwikkeling van het kind te ondersteunen en te stimuleren ontvangen de pedagogisch medewerkers interactiebegeleiding (IB) een coaching 'on the job'.

2.1 Hoe werkt interactiebegeleiding?

Een speciaal opgeleide interactiebegeleider maakt beeldopnames van een pedagogisch medewerker in contact met de kinderen. Een dergelijke opname duurt circa 5-10 minuten. Nadat de opnames zijn gemaakt, vindt er een feedbackgesprek plaats. De interactiebegeleider kijkt samen met de pedagogisch medewerker naar de opname. Relevante fragmenten worden stilgezet of herhaald zodat initiatieven van kinderen en (non) verbale communicatie van de pedagogisch medewerker zichtbaar wordt. Daarbij staan de zes basis- interactieprincipes centraal. De pedagogisch medewerker leert om elk initiatief van elk kind te herkennen, zodat ook elk kind kan worden gestimuleerd in zijn ontwikkeling en zich prettig voelt in een veilige omgeving. Door terug te kijken naar de beelden, kunnen pedagogisch medewerkers de succesvolle interactiemomenten leren herkennen en daarna verder uitbreiden. Er worden in totaal drie filmpjes gemaakt en geanalyseerd in een IB cyclus voor de pedagogisch medewerker individueel.

De positieve effecten van interactiebegeleiding zijn ruimschoots (wetenschappelijk) bewezen. Daarom wordt interactiebegeleiding breder ingezet en richten we ons ook op de interactiemomenten tussen pedagogisch medewerkers en ouders. Doel hiervan is de interactie tussen pedagogisch medewerker, kinderen en ouders (nog) succesvoller te maken.

Indien de zes interactie basisprincipes in contact gehanteerd worden spreken we van een respectvolle, liefde volle en stimulerende omgeving voor kinderen. Na afloop worden de gemaakte beeldopnames vernietigd, indien er sprake is van Interactie in beeld met ouders, worden ouders vooraf geïnformeerd en om toestemming gevraagd.

2.2 De zes interactie basisprincipes

Initiatieven waarnemen en volgen

Kinderen nemen de hele dag initiatieven om zich te ontwikkelen. Door heel gericht te kijken en te luisteren naar kinderen, kunnen we deze initiatieven waarnemen en volgen. Het is belangrijk dat deze initiatieven herkend

worden en werkelijk 'ontvangen' worden. De kinderen voelen zich dan begrepen, gehoord en gezien. Het daadwerkelijk waarnemen van deze initiatieven is van groot belang om in contact met de kinderen te komen, en aan te sluiten bij hun belevingswereld en hun ontwikkeling.

Initiatieven ontvangen (verbaal en non-verbaal)

Ingaan op een initiatief (ontvangen), ondersteunt de ontwikkeling van een kind. We laten een kind door middel van een ontvangstbevestiging merken dat we belangstelling hebben voor de initiatieven die het kind neemt. Een ontvangstbevestiging kan verbaal of non-verbaal zijn: je toewenden, oogcontact maken, op vriendelijke toon verbaal reageren, vriendelijke gezichtsuitdrukking, vriendelijke houding, meedoen, jaknikken, ja zeggen, herhalen wat een kind zegt.

Zo'n positieve ontvangst stelt een kind gerust; het merkt dat de volwassene hem begrijpt en voelt zich dan gezien, bevestigd en emotioneel veilig. En een kind dat zich emotioneel veilig voelt, durft meer initiatieven te nemen en kan zo zijn persoonlijke en sociale competentie verder ontwikkelen.

Benoemen (eigen handelen en dat wat je ziet)

Benoemen wil zeggen: taal geven aan ons eigen handelen en aan datgene wat we zien bij de kinderen. Door te benoemen wat we horen of zien, krijgen we contact met het kind. Daarnaast ondersteunt het benoemen de taalontwikkeling (persoonlijke competentie) van kinderen. De kinderen krijgen woorden voor de wereld om hen heen. Benoemen is verwoorden van eigen initiatieven, initiatieven van een kind, gebeurtenissen in de omgeving, alles wat er te zien is.

De pedagogisch medewerker zegt (benoemt) wat ze doet of gaat doen. Door het geven van informatie weet het kind wat er gaat gebeuren; dit schept duidelijkheid en geeft rust. Zo bevordert 'benoemen' ook de emotionele veiligheid.

Bij het benoemen kunnen we 'sfeercommunicatie' toepassen: het benoemen van initiatieven, emoties, gebeurtenissen van een kind en dit terugkoppelen naar de hele groep. Hierdoor raken kinderen bij elkaar betrokken en maken we ze sociaal attent op elkaar. Bijvoorbeeld: "Marco, ik zie dat je Patrick aan het helpen bent; je bent een kanjer!" Door Marco in de groep een compliment te geven, wordt de aandacht op zijn initiatief gevestigd (een compliment wil iedereen immers graag horen). Kinderen zien dat Marco sociaal wenselijk gedrag toont. Zo wordt de ontwikkeling van de sociale competentie gestimuleerd door wenselijk gedrag uit te vergroten. Tegelijkertijd zorgt dit voor overdracht van normen en waarden.

Beurtverdeling (in 1 op 1 contact en in de kring)

In contact met kinderen is het wisselen van beurten belangrijk, zodat iedereen aan de beurt komt. De betrokkenheid van de kinderen duurt langer, als een kind weet dat het aan de beurt komt. Door andere kinderen bij een gesprek te betrekken, maken we kinderen sociaal attent op elkaar.

Door te zorgen voor een goede beurtverdeling, ook tijdens de individuele gesprekjes (in 1 op 1 contact) helpen we het kind zich te ontwikkelen. We geven het kind de tijd en zorgen voor de ruimte en rust die het nodig heeft om te reageren; dit nodigt hem uit om meer initiatieven te nemen.

Leidinggeven, leiding nemen (kindvolgend en kindsturend)

Leidinggeven is kindvolgend. We geven het kind de leiding door het te volgen, bijvoorbeeld wanneer het een gewenst initiatief neemt. We moedigen hem aan meer initiatief te nemen door het positief te benoemen. Leiding nemen is kindsturend. We nemen de leiding om een kind bij te sturen, bijvoorbeeld omdat het een 'ongewenst' initiatief neemt. Omdat een kind meer leert van positieve bekrachtiging dan van een negatieve afwijzing, doen we dit op een positieve, respectvolle manier: het 'ongewenste' initiatief wordt op een neutrale manier ontvangen; daarna kiezen we een positieve benadering om het initiatief naar 'gewenst' om te buigen. Een voorbeeld:

Eigenaar
afd. Kwaliteit & pedagogiek
Vestigingsnaam
Partou KDV Laan van Puntenburg 2A
Bestandsnaam basiswerkplan
Pedagogisch werkplan 0-4 jaar

Versie basiswerkplan
maart 2015
Laatste wijziging vestigingsspecifieke inhoud
29 september 2016

“Ik zie dat jij (Mieke) de auto pakt van Esther; Esther was hiermee aan het spelen; jij wilt dit ook graag.”
Daarna wordt Mieke attent gemaakt op Esther door te benoemen wat dit met Esther doet. Vervolgens worden beiden gestimuleerd om een oplossing te zoeken.

Ik-benoeming

In contact met kinderen is het belangrijk dat wij onszelf benoemen als 'ik' (en dus niet met onze naam). Het kind leert zo het verschil tussen 'ik' en 'jij' en dat draagt bij aan de ontwikkeling van het zelfbesef. Bovendien druk je door de ik-vorm uit dat je deel uitmaakt van de groep, in de groep staat. De ik-benoeming ondersteunt het leidinggeven en leiding nemen.

3 Vestiging

3.1 Groepsindeling

Binnen ons kinderverblijf worden kinderen opgevangen in stamgroepen met bij de stamgroep horende vaste pedagogisch medewerkers.

Stamgroep	Leeftijdsindeling	Maximaal aantal kinderen	Aantal gekwalificeerde pedagogisch medewerkers*	Maximaal aantal stagiaires*
Uilen	0-2	14	3	1
Varkens	2-4	16	2	1
Kippen	1-4	13	2	1

* In het hoofdstuk Borging van de kwaliteit staat beschreven welke opleidingen onze medewerkers hebben gevolgd. Deze informatie is ook te vinden op onze website, evenals de meest recente cao kinderopvang waarin alle kwalificatie eisen zijn opgenomen.

Altijd minimaal 2 medewerkers aanwezig op de vestiging

Indien er kinderen aanwezig zijn, zijn er te allen tijde minimaal 2 medewerkers van Partou op onze vestiging aanwezig. Dit kan ook een stagiair of BSO medewerker zijn. Er is op onze vestiging dus geen zogenoemde achterwachting. (Een achterwachting is nodig indien een medewerker alleen aanwezig is op een vestiging.)

Bij langdurige afwezigheid van de manager is er altijd een vervangende manager op wie de pedagogisch medewerkers een beroep kunnen doen.

Calamiteiten en invoeren ondersteuning

Bij calamiteiten volgen wij ons calamiteitenprotocol. Daarnaast hangt op ieder groep het formulier 'Actie bij calamiteit' waarop alle belangrijke telefoonnummers staan. Naast de vestigings- en regiomanager kan er een beroep worden gedaan op het servicekantoor, om benodigde hulp in te schakelen.

Achterwachting

Indien er gezien het aantal kinderen dat aanwezig is, maar één pedagogisch medewerker hoeft te worden ingezet, dan kan deze medewerker bij calamiteiten een beroep doen op de pedagogisch medewerker van de in pandige BSO.

Bij afwezigheid van de manager is er altijd een vervangende manager op wie de pedagogisch medewerkers een beroep kunnen doen.

Dienstroosters

Wij informeren ouders en kinderen over welke pedagogisch medewerkers er op welke dagen en in welke groep werken. Dit doen we middels de white boards die bij elke groep zijn opgehangen (naast de deur of in het halletje).

Wij werken met de volgende diensten: 'vroegedienst' van 7.30 tot 16.30 uur, 'tussendienst' van 8.15 tot 17.00 uur of 8.30 tot 17.30 en 'late dienst' van 9.15/9.30 tot 18.00 uur. De precieze tijden van deze diensten worden afgestemd op hoeveel kinderen er aanwezig zijn.

Bij het maken van de dienstroosters hanteren we de beroepskracht-kind-ratio zoals deze wettelijk is vastgelegd (te vinden op www.1ratio.nl). In de ministeriële regeling is vastgelegd dat er per dag maximaal 3 uur van de beroepskracht-kind-ratio mag worden afgeweken, met uitzondering van de uren tussen 9:30 en 12:30 en 15:00 en 16:30. Voor 9:30 en na 16:30 mag de afwijkende inzet maximaal anderhalf uur aaneengesloten zijn. Tussen 12:30 en 15:00 mag de afwijkende inzet maximaal 2 uur zijn en niet langer dan de daadwerkelijke duur van de middagpauze.

Bij het opstellen van de roosters zorgen wij dat wij aan deze normering voldoen. De GGD controleert hierop.

Samenwerking tussen de groepen aan het begin en eind van de dag

De Varkens starten en eindigen op maandag op de Kippen. Tussen 8.30 en 17:15 uur gaan alle kinderen en de medewerkers naar hun eigen groep. We gebruiken ook regelmatig de andere (leegstaande) ruimtes. Bijvoorbeeld voor activiteiten of om meer te kunnen differentiëren of rust te creëren.

3.2 Spelen in een andere groep

Voor kinderen kan het leuk zijn om activiteiten buiten de eigen stamgroep te ondernemen. Ook hierin volgen wij hun initiatieven. Kinderen die toe zijn aan extra uitdaging geven we zo de kans hun sociale vaardigheden te oefenen met andere kinderen en andere pedagogisch medewerkers. En omdat er buiten de eigen stamgroep andere materialen en spelmogelijkheden zijn, wordt ook de persoonlijke ontwikkeling gestimuleerd. Het welbevinden en de ontwikkeling van de kinderen is voor ons leidend voor de keuze om een kind gedurende de dag in een andere stamgroep te laten spelen. Kinderen kunnen te allen tijde terug naar hun eigen stamgroep en stamgroepsruimte. Met betrekking tot de beroepskracht-kind-ratio tijdens het opendeuren beleid geldt dat doordat kinderen zelf kiezen waar en met wie ze gaan spelen er tijdelijk een situatie kan ontstaan dat in een groepsruimte de BKR even niet kloppend is. Indien veel kinderen in een andere groepsruimte gaan spelen of een activiteit krijgen aangeboden bewegen de pedagogisch medewerkers hierin mee. Te allen tijde is hierbij de BKR op stamgroepniveau kloppend.

Wij bewaken de meerwaarde van dit 'uitstapje' voor ieder kind individueel en voor de groep als geheel.

In de praktijk wordt er door de oudere kippen kinderen veel gespeeld in en met de Varkens. Ook bij de muzikles, beweegkriebels en knutselactiviteiten en het buitenspelen wordt veel samengewerkt tussen deze groepen. De Uilen werken samen met de Kippen tijdens het buitenspelen, muzikles of wanneer er op een bepaalde groep erg weinig kinderen wakker zijn.

Op onze vestiging beschikken we naast de stamgroep ruimtes over een activiteitenruimte die vooral voor fysieke activiteiten wordt gebruikt. Daarnaast gebruiken de Varkens regelmatig de gang om een rustige speelplek te creëren. Deze ruimten kunnen door alle groepen gebruikt worden in onderling overleg.

3.3 Samenvoegen van groepen

Als het aantal kindplaatsen in de stamgroepen niet volledig bezet is worden deze niet volledig bezette groepen samengevoegd. Er is dan altijd voor de kinderen een vaste pedagogisch medewerker aanwezig, en de beroepskracht-kind-ratio blijft volgens de wettelijke richtlijn. Ouders worden over het samenvoegen van de groep van hun kind geïnformeerd door de vestigingsmanager of de pedagogisch medewerkers van de groep. Daarnaast is deze informatie te vinden op de white boards bij de groepen.

Op woensdag en vrijdag voegen alle groepen samen op de Kippen als 1 verticale groep.

In vakantieperioden wordt er, als er veel kinderen afwezig zijn, een apart rooster gemaakt voor de betreffende week/weken. Ook bij het opstellen van dit rooster gelden bovenstaande werkwijze en richtlijnen. Indien de kindbezetting hiertoe aanleiding geeft zal de complete stamgroepindeling (zoals beschreven onder de paragraaf groepsindeling) kritisch bekeken worden en waar nodig worden aangepast. Dit gaat altijd in overleg met de oudercommissie.

3.4 Mentorschap

Elk kind heeft een vaste mentor. Dit is altijd een pedagogisch medewerker van de eigen groep. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor de ouders en voert de oudergesprekken. Zij volgt de ontwikkeling van haar mentorkinderen met bijzondere aandacht. Dat is fijn voor het kind en prettig voor de ouder, omdat deze mag verwachten dat de mentor altijd goed op de hoogte is van zijn kind. Tijdens het intakegesprek wordt de ouders verteld wie de mentor van het kind is.

3.5 Vierogenprincipe

Per 1 juli 2013 is wettelijk vastgelegd dat bij dagopvang van kinderen van 0 tot 4 jaar, een beroepskracht of beroepskracht in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Deze maatregel wordt het vierogenprincipe genoemd.

Binnen Partou wordt het vierogenprincipe vorm gegeven door vestigingen zoveel mogelijk transparant te maken (ramen tussen groepsruimtes, glas in deuren etc.), zodat er altijd zicht is op kinderen en collega's. Ook de aanwezigheid en inzet van stagiaires wordt gebruikt om het vierogenprincipe te waarborgen. In het geval er geen zicht is op collega's en kinderen, zoals bijvoorbeeld bij verschillende verdiepingen of het gebruik van een activiteitenruimte zonder raam/glas zorgen we dat er altijd collega's kunnen meeluisteren door het plaatsen van een babyfoon.

Vanuit onze pedagogische visie vinden wij het zeer waardevol voor een kind om af en toe in kleine groepjes een activiteit te doen onder begeleiding van 1 pedagogisch medewerker. Juist in kleine groepjes wordt de kwaliteit van de interactie tussen kinderen onderling en tussen kinderen en pedagogisch medewerker bevorderd. We hebben er daarom voor gekozen om de mogelijkheid om met een klein groepje kinderen binnenshuis een activiteit te doen onder begeleiding van 1 pedagogisch medewerker te behouden. Door het plaatsen van een babyfoon wordt het vier ogenprincipe gewaarborgd.

Alle groepen zijn gelegen aan 1 gang waar door het gebruik van glazen deuren en grote raampartijen aan de tuinzijde altijd inkijk is. Het kantoor heeft uitzicht op de Uilen, net als de leerkracht en kinderen van de basisschool wiens kleedkamer naast de Uilen zit. De BSO maakt gebruik van de gang om naar de gymzaal of het schoolplein te gaan.

Uitstapjes en het vierogenprincipe

Het werken met een klein groepje kinderen onder begeleiding van 1 pedagogisch medewerker geeft ook de mogelijkheid gemakkelijker een klein uitstapje buitenshuis te maken, bijvoorbeeld een boodschap doen. Ook dit vinden wij belangrijk voor de ontwikkeling van een kind. Wij dragen er bij deze uitstapjes ook zorg voor dat de pedagogisch medewerker en kinderen kunnen worden gezien door derden. Een uitstapje naar de winkel of het drukke park naast de locatie bijvoorbeeld. Een uitstapje naar een meer 'verlaten' gebied mag dus niet. Ook is de medewerker te allen tijde bereikbaar middels een mobiele telefoon. Het maken van uitstapjes onder begeleiding van 1 pedagogisch medewerker wordt besproken tijdens het intakegesprek. Ouders kunnen vervolgens op het kindgegevensformulier vastleggen of ze hier wel of niet toestemming voor verlenen.

Eigenaar
afd. Kwaliteit & pedagogiek
Vestigingsnaam
Partou KDV Laan van Puntenburg 2A
Bestandsnaam basiswerkplan
Pedagogisch werkplan 0-4 jaar

Versie basiswerkplan
maart 2015
Laatste wijziging vestigingsspecifieke inhoud
29 september 2016

Preventie

Jaarlijks worden de risico's met betrekking tot misbruik van kinderen op onze vestiging in kaart gebracht aan de hand van een extra inventarisatieformulier behorende bij de risico-inventarisatie veiligheid. Eventueel extra te nemen maatregelen met betrekking tot dit onderwerp worden opgenomen in het plan van aanpak en evenals alle andere onderdelen van de risico-inventarisatie besproken met het team en de oudercommissie. Daarnaast wordt jaarlijks de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld en het protocol-ongewenste 'Omgangsvormen c.q. seksuele intimidatie veroorzaakt door werknemers' met het team besproken.

3.6 Toegangsbeveiliging

Op ons kinderverblijf werken we met een cijfercode voor alle toegangsdeuren. Ouders van kinderen krijgen deze cijfercode schriftelijk. Eenmaal per kwartaal wordt op alle deuren de code gewijzigd. Indien men niet in het bezit is van de juiste cijfercode, is er geen toegang tot het kinderverblijf. Men dient dan aan te bellen bij de hoofdingang.

3.7 Extra dag(delen)

Indien ouders dit wensen dan kan er een verzoek tot het afnemen van een extra dag(deel) worden ingediend. Indien het gaat om incidenteel een dag extra dan kan dit rechtstreeks aan de pedagogisch medewerkers van de groep worden gevraagd. Als het gaat om structureel een extra dag dan kan dit worden aangevraagd via de website of de klantenservice.

Indien ouders dit wensen kan er eventueel ook een extra dag(deel) worden afgenomen op één andere stamgroep dan de eigen stamgroep, indien er op de eigen stamgroep geen plaats is. Ouders dienen hiervoor wel vooraf schriftelijk toestemming te verlenen.

3.8 Ruilen van dagen

Alle vestigingen van Partou hebben dezelfde mogelijkheden voor het ruilen van opvangdagen. Ouders die op vaste dagen opvang afnemen, kunnen een opvangdag omruilen. Hiervoor kunnen ouders vooraf (een schriftelijke) afspraak maken met de groepsleiding of de vestigingsmanager. Ruilen is mogelijk twee weken vóór tot twee maanden na de opvangdag dat uw kind er niet is. Voor ouders zijn de voorwaarden van het ruilen terug te vinden in de aanvullende algemene voorwaarden bij het contract.

3.9 Medische hulp

Er zijn altijd één of meerdere medewerkers aanwezig, die opgeleid zijn tot bedrijfshulpverlener (BHV). De BHV-er volgt elk jaar een herhalingsstraining. In de centrale hal staat bij de foto's vermeld wie BHV-ers zijn. Tevens is in de nieuwsbrief van december 2014 hierover een artikel opgenomen, waarin alle namen van BHV-ers (6 personen) staan genoemd. Daarnaast hebben een aantal pedagogisch medewerkers een speciaal kinder-EHBO diploma. De kinder-EHBO cursus wordt elke 2 jaar herhaald.

Indien consultatie door een arts voor een kind nodig is dan nemen we contact op met de ouders. Alleen in uitzonderlijke gevallen (bijvoorbeeld als we ouders onverhoopt niet kunnen bereiken) beslist de vestigingsmanager om contact op te nemen met de huisarts van het kind. De gegevens van de huisarts staan vermeld op het kindgegevensformulier.

Soms kan het noodzakelijk zijn om direct medische hulp in te roepen. In die gevallen gaan wij naar de dichtstbijzijnde EHBO-post of bellen we 112. Uiteraard bellen wij de ouders dan zo snel mogelijk.

Huisarts: 030 – 231 81 10, Praktijk Mariahoek

Ziekenhuis: 088 – 250 50 00, Diaconessenhuis

Op alle groepen zijn deze zogenoemde noodnummers aanwezig, aangeplakt bij de telefoon.

Indien consultatie door een arts voor een kind nodig is dan nemen we contact op met de ouders. Alleen in uitzonderlijke gevallen (bijvoorbeeld als we ouders onverhoopt niet kunnen bereiken) beslist de vestigingsmanager om contact op te nemen met de huisarts van het kind. De gegevens van de huisarts staan vermeld op het kindgegevensformulier.

Soms kan het noodzakelijk zijn om direct medische hulp in te roepen. In die gevallen gaan wij naar de dichtstbijzijnde EHBO-post of bellen we 112. Uiteraard bellen wij de ouders dan zo snel mogelijk.

3.10 Voertaal

In ons kindercentrum is de voertaal Nederlands. Het beheersen van de Nederlandse taal is de eerste stap naar een succesvolle (school)loopbaan. In onze kinderverblijven wordt door alle beroepskrachten en beroepskrachten in opleiding Nederlands gesproken en wordt een zo omvangrijk mogelijk en goed taalaanbod gerealiseerd.

3.11 Samenwerkingsverbanden

Op ons kinderverblijf werken we nauw samen met de Openbare Dalton Basisschool Puntenburg. Momenteel is dit vooral nog van toepassing voor kinderen van de bso. Echter, in 2015 zal deze samenwerking worden uitgebreid met de begeleiding van kindjes die naar groep 1 doorstromen. Vanuit de Gemeente Utrecht wordt dit in projectvorm gestimuleerd.

Tevens is er een samenwerking tussen ons kinderverblijf en het Bartholomeus Gasthuis, een verzorgingshuis voor demente bejaarden in de binnenstad van Utrecht. Eenmaal per maand bezoeken we met zes kinderen de demente bejaarden en hebben een gezellig samenzijn (liedjes zingen, spelletje doen) gedurende een uur. Daarnaast hebben we een sociale kaart op de vestiging waarin alle instanties staan genoemd die van toepassing kunnen zijn bij advisering/navraag over kinderen (gedrag, privésituaties, ontwikkeling of andere zaken).

3.12 Huisregels

De huisregels zijn apart beschreven. Iedere ouder ontvangt de huisregels tijdens de intake. Tevens zijn de huisregels in te zien in de centrale hal, waar zij naast het pedagogisch plan en de GGD-rapporten in een rekje hangen.

4 Zorg en verzorging

4.1 Wennen

De eerste dagen op een kinderverblijf zijn altijd spannend. Zowel kinderen als ouders moeten wennen en vertrouwd raken aan een nieuwe situatie: het kinderverblijf, een dagritme, de pedagogisch medewerkers en de groepsgenootjes. Dit is de basis voor het kind om zich emotioneel veilig te gaan voelen en zijn nieuwe omgeving verder te ontdekken. Daarom nemen we voor dit wenproces rustig de tijd.

We nodigen de ouders en het kind uit om kennis te maken tijdens een intakegesprek. Hierin bespreken we het dagritme en de individuele behoeften van het kind. Tijdens dit intakegesprek worden er afspraken gemaakt over het wennen en de wendagen. Waar mogelijk wordt de duur van de opvang tijdens de wenperiode opgebouwd.

Door te starten met een kortere opvangdag, of een deel van de opvangdag, kan de ouder zijn kind komen brengen en halen na de reguliere breng en haalmomenten. Hierdoor kunnen we realiseren dat de ouder altijd een van de vaste pedagogisch medewerkers spreekt voor de overdracht en dat er alle tijd en ruimte is extra tijd te schenken aan ouder en kind. Daarnaast doet het kind de eerste dagen veel indrukken op. Met name hele

jonge kinderen zijn hierdoor snel vermoeid en hebben voldoende tijd nodig om al opgedane indrukken te verwerken.

Als de beroepskracht-kind-ratio dit toelaat kan een kind komen wennen voor de officiële plaatsingsdatum. De pedagogisch medewerkers van de groep zorgen ervoor dat er altijd extra tijd en aandacht is voor het nieuwe kind en voor de ouders. Ouders kunnen naar behoefte de eerste keren zelf ook op de groep 'meedraaien' om de pedagogisch medewerkers te leren kennen, te zien hoe het gaat en om informatie over hun kind aan de pedagogisch medewerkers over te dragen. Vanaf de ingangsdatum van het contract zijn kinderen op de afgenomen dagen welkom.

Doelen van de wenperiode zijn:

1. Opbouwen van een goede relatie met het kind
2. Opbouwen van een vertrouwensrelatie met de ouders
3. Opbouwen van goede relaties van het kind met de andere kinderen
4. Veilig voelen in de leef en speelomgeving

Wennen bij doorstroming naar een andere groep

Ook als een kind overgaat naar een andere groep, besteden we daar tijd en aandacht aan, zodat hij rustig kan wennen. Eerst worden de kinderen en ouders de mogelijkheid geboden om een kijkje te nemen in de nieuwe groep zodat ze kennis kunnen maken met de nieuwe pedagogisch medewerkers en speelkameraadjes, en de nieuwe speelomgeving alvast leren kennen. Daarna gaat het kind af en toe spelen op de nieuwe groep en als dat goed gaat, eet hij een paar keer mee en/of slaapt er al een keertje indien dit van toepassing is. Zo bouwen wij het wennen op tot aan de overgangdatum. Ook bij dit wenproces houden we rekening met de persoonlijke behoefte en het ontwikkelingsniveau van het kind.

Bij het wennen in een nieuwe groep kan het juist fijn zijn voor kinderen als ze samen met een vriendje gaan wennen. Indien er meerdere kinderen tegelijkertijd over gaan naar dezelfde groep wordt hier bewust rekening mee gehouden bij het maken van de wenaafspraken. De pedagogisch medewerkers dragen alle relevante informatie/formulieren van het kind over aan de 'nieuwe' pedagogisch medewerkers, zodat zij volledig op de hoogte zijn.

Op het kinderdagverblijf wordt er regelmatig muzieklus of een les beweegkriebels gegeven. Wij proberen de dreumesen zo vaak mogelijk mee te laten doen bij de peuters, zodat zij meer uitdaging hebben. Hiernaast raken de ruimte en pedagogisch medewerkers vertrouwd met het kind voordat ze overgaan van de babygroep naar de peutergroep. Dit doen we om de overgang zo klein mogelijk te maken en zo soepel mogelijk te laten verlopen. Voor de overgang van de peutergroep op het KDV naar de BSO (in dezelfde vestiging) geldt hetzelfde wenproces.

4.2 Persoonlijke spullen

Elk kind heeft bij ons een eigen opbergplek (bijv. een mandje). Hierin bewaren we zijn persoonlijke spullen, zoals een setje schone kleren.

4.3 Dagritme

Wij houden globaal een dagritme aan, met dagelijks terugkerende activiteiten en rituelen. Dit biedt kinderen emotionele veiligheid: het ritme is voorspelbaar en daarmee ook vertrouwd. De kinderen weten wat er gaat gebeuren en kunnen hierop anticiperen. Het ritme van activiteiten is niet gebonden aan de klok. Dat wil zeggen dat de vaste activiteiten niet iedere dag op precies hetzelfde tijdstip hoeven plaats te vinden; de volgorde is wel altijd hetzelfde. Het gekozen moment is afhankelijk van de behoefte van het kind en van de groep. Zo kan een kind dat al eerder moe is eerder naar bed, een kind dat dorst heeft iets te drinken krijgen, en als de kinderen nog lekker met een activiteit bezig zijn stellen we de lunch wat uit.

Op alle groepen starten we het dagprogramma met het eten van fruit (stukjes of gepureerd) en iets te drinken. Daarna is er vrij spel (binnen of buiten), een georganiseerde activiteit of is het bedtijd voor de allerkleinsten. Tussen de middag gaan we aan tafel met de kindjes die dit al kunnen. We eten een broodmaaltijd en drinken wat. Op de peutergroepen hebben we na de lunch een rustperiode, waarbij alle kindjes gedurende minimaal een uur (ongeveer) even rustig slapen, liggen of spelen. Op de groepen is het dan stil.

In de middag is er op alle groepen weer veel tijd voor spel en activiteiten, totdat we in de namiddag nog een tafelmoment hebben. We eten en drinken nog een beetje en hebben dan vrij spel, in afwachting van de ouders.

Jonge baby's hebben nog hun eigen ritme van voeden, slapen en verschonen. Dit ritme houden we zoveel mogelijk aan. Langzamerhand zullen de baby's steeds meer meegaan in het ritme van de grotere kinderen. Natuurlijk stemmen we dit goed af met de ouders.

4.4 Eten en drinken

Eten en drinken met kinderen is een sociale activiteit. Wij dekken de tafel en bieden de kinderen op een ontspannen manier eten en drinken aan. Ook stimuleren wij de kinderen om zoveel mogelijk afwisselend te eten (hartig en zoet). We volgen 2.3.6 Voeding uit het kwaliteitshandboek bij het aanbieden van maaltijden en tussendoortjes. Dit voedingsbeleid is gebaseerd op de richtlijnen van het voedingscentrum en voor ouders beschikbaar via onze website.

We eten, praten en luisteren samen met de groep. Op deze manier is het eten niet alleen erg gezellig, maar leren de kinderen van en met elkaar. Bijvoorbeeld hoe je een vork vasthoudt of zelf je boterham smeren. Heeft een kind tussendoor dorst of trek, dan krijgt hij natuurlijk iets extra's. Bij warm weer wordt er sowieso meer gedronken.

Naarmate kinderen zich verder ontwikkelen leren ze hun voorkeur uit te spreken voor bepaald beleg of drinken. We geven ze de gelegenheid zoveel mogelijk zelfstandig te eten, zelf hun beleg te kiezen en als het even kan zelf hun boterham klaar te maken. Dat stimuleert hun zelfstandigheid, vergroot hun zelfvertrouwen en bevordert het plezier in de maaltijd. Wil een kind niet eten of drinken, dan gaan we de niet de strijd aan. We zullen het wel stimuleren en nagaan waarom een kind het niet wil. Als het eten of drinken een dagelijks terugkerend probleem wordt, zullen we samen met de ouders naar een oplossing zoeken.

Behalve de allerkleinsten eten alle kinderen in de ochtend fruit, een broodmaaltijd als lunch en groente met een cracker als tussendoortje in de middag. Ouders kunnen ervoor kiezen een warme maaltijd te bestellen op contract. Deze afwisselende, warme maaltijd geven wij de kinderen als lunch en wordt geleverd oor lekkerenvers.nl.

Hebben ouders bepaalde voedingswensen voor hun kind vanwege een dieet of om culturele of religieuze redenen, dan houden we daar rekening mee.

4.5 Traktaties

Bij vieringen mogen kinderen trakteren. Wij verwijzen ouders voor meer informatie over gezond trakteren naar ons voedingsbeleid dat is te vinden op de website. Voor ideeën verwijzen wij ouders door naar www.gezondtrakteren.nl.

4.6 Verschonen en zindelijk worden

Met name bij baby's is het verschonen ook een moment van individuele aandacht en een gezellig onderonsje. De pedagogisch medewerker benoemt wat ze gaat doen, laat het kind helpen bij het uitkleden en speelt

bijvoorbeeld een kietelspelletje. Zo wordt ook tijdens het verschoonmoment emotionele veiligheid geboden en de ontwikkeling gestimuleerd.

We zorgen ervoor dat de kinderen die al zindelijk zijn op meerdere momenten naar het toilet gaan. De kinderen die nog niet zindelijk zijn maken we vertrouwd met het plassen op toilet of potje. Ze zien dat de andere kinderen gaan plassen en willen zelf ook gaan oefenen met plassen op het toilet of potje. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo en dat geldt ook voor zindelijk worden. Een kind wordt zindelijk wanneer het daaraan toe is. Sommige kinderen geven dit zelf aan en anderen worden gestimuleerd door andere kinderen. Zindelijk worden gaat zo vaak spelenderwijs. Als de nog niet zindelijke kinderen iets op het potje of het toilet doen dan belonen we ze met woorden of een aai over de bol.

Belonen met stickers of plaatjes doen we bewust niet. Kinderen vinden het al moeilijk genoeg als het ze niet lukt op het potje/toilet of als ze in hun broek hebben geplast. En als ze dan ook géén sticker krijgen dan worden ze erg verdrietig.

Zindelijkheidstraining moet leuk zijn en kinderen mogen trots zijn als het lukt. Wij laten duidelijk in woorden en uitdrukking blijken dat we trots op ze zijn en als het fout gaat dan worden we nooit boos. We proberen het gewoon opnieuw.

De samenwerking met de ouders is erg belangrijk. We spreken af wanneer de ouders thuis en wij op het dagverblijf starten en de ouders nemen dan extra kleding mee.

Als blijkt dat het voor het kind toch nog te moeilijk is dan gebeurt het een heel enkel keertje dat we stoppen met de training en het dan na een paar maanden gewoon opnieuw proberen.

Persoonlijke hygiëne van het kind en de medewerker zijn van groot belang: hygiëne is een voorwaarde om het kind de kans te geven om zich ongestoord te ontwikkelen. Ook dat is de taak van de pedagogisch medewerker. Bijvoorbeeld door kinderen de gewoonte aan te leren om handen te wassen na het plassen en door zelf de hygiëneprotocollen rondom het verschoonen te volgen.

4.7 Slapen

Kinderen verwerken alle opgedane ervaringen tijdens de slaap. Door herkenbare rituelen en aandacht, die dagelijks terugkeren, bereiden we ze voor op het naar bed gaan. Bijvoorbeeld door een slaaplidje te zingen of voor te lezen.

De (jonge) baby's hebben een eigen slaapritme. Tijdens het intakegesprek overleggen we met de ouders hoe het slaapritme van dit kind verloopt en houden daar rekening mee. Geleidelijk aan zullen de kinderen steeds meer toegroeien naar het dagritme van de groep; dat doen ze in hun eigen tempo.

De slaapbehoefte en daardoor het slaapritme kan op het kinderverblijf anders zijn dan thuis door de hoeveelheid indrukken die het kind opdoet op het kinderverblijf.

Wanneer wij of de ouders denken dat een kind er aan toe is om op te blijven, overleggen we dit tijdens de overdracht of in een oudergesprek. Voor kinderen die niet meer overdag slapen, lassen we een rustmoment in als ze dit nodig hebben. Zo kunnen ze even bijkomen van de dagelijkse gebeurtenissen.

4.8 Veilig slapen

Wij volgen het beleid 2.2.4 veilig slapen zoals dat is opgenomen in ons kwaliteitshandboek. Dit beleid is voor ouders beschikbaar op onze website en het wordt met hen besproken tijdens de intake.

4.9 Zieke kinderen

Een ziek kind voelt zich thuis het prettigst; wij kunnen de zieke veelal niet de extra zorg en aandacht geven die het nodig heeft. Als een kind zich duidelijk niet lekker voelt of verhoging lijkt te hebben, nemen we contact op met de ouders om te overleggen. Eventueel kunnen wij na akkoord van ouders de temperatuur opnemen.

Op een enkele uitzondering na, kan een kind met een besmettelijke ziekte gewoon komen. Om te bepalen bij welke ziekte en hoe lang een kind eventueel beter thuis kan blijven, houden wij ons aan de richtlijnen van de

GGD. Wij vinden het belangrijk te weten óf en om welke besmettelijke ziekte het gaat vanwege onze meldingsplicht aan de GGD. Bovendien kunnen wij dan de andere ouders van het kinderverblijf op de hoogte stellen; vooral voor zwangeren is dit van belang. Als kinderen op ons kinderverblijf een besmettelijke ziekte hebben (of als er hoofdluis heerst op ons kinderverblijf), dan vermelden wij dat op een poster op de tussendeur. Voor meer informatie kunnen ouders terecht bij de manager van ons kinderverblijf.

4.10 Medicijnen

Ouders kunnen aan ons vragen om hun kind bepaalde geneesmiddelen toe te dienen. Dit kunnen geneesmiddelen zijn die door de huisarts of specialist zijn voorgeschreven en dus 'op recept' en op naam van het kind zijn verkregen. Daarnaast geldt dit ook voor (homeopathische) zelfzorgmiddelen, die niet 'op recept' verkregen zijn, bij apotheker en drogist. Wij kunnen alleen aan dit verzoek voldoen als het middel in de originele verpakking met originele (geen kopie) bijsluiters wordt aangeleverd óf als op het middel of op de verpakking staat aangegeven hoe het middel moet worden toegediend. Bovendien vragen we van ouders om een verklaring medicijntoediening in te vullen.

Paracetamol en overige koortsverlagende zelfzorgmiddelen vormen hierop een uitzondering. Koorts is een natuurlijke reactie van het lichaam ten aanzien van een virus/infectie. Door het gebruik van paracetamol wordt deze reactie onderdrukt. Bovendien kan door het gebruik van paracetamol een allergische reactie optreden (huiduitslag, galbulten). Derhalve zijn wij terughoudend met het toedienen van paracetamol om de koorts te onderdrukken. Paracetamol op het kinderverblijf wordt bovendien alleen toegediend als het kind al twee keer eerder elders paracetamol heeft gehad zodat uitgesloten is dat het kind een allergische reactie krijgt. Ouders dienen, net als bij de overige medicijnen, de paracetamol zelf mee te nemen en een verklaring medicijntoediening in te vullen.

Wij verzoeken ouders met klem het te melden indien zij hun kind 's ochtend thuis paracetamol hebben gegeven. Dit in verband met de risico's die kunnen ontstaan als de koorts ineens omhoog schiet als de paracetamol is uitgewerkt.

Hoestdrankjes geven we niet aan kinderen tot 2 jaar in verband met een verhoogde kans op wiegendood.

5 Seksuele ontwikkeling

In de babytijd neemt de lichamelijke ontwikkeling een belangrijke plaats in. De baby groeit niet alleen, maar leert ook zijn eigen lichaam ervaren. Via de huid ervaart een baby zo dat het prettig is om over zijn rug gekriebeld te worden. Maar ook met zijn handen en mond ontdekt hij zijn eigen lichaam. Dreumesen worden zich zo geleidelijk aan meer bewust van hun eigen lichaam: tijdens het verschonen en bloot zijn ontdekken kinderen hun geslachtsdelen, net zoals ze andere lichaamsdelen als handen en voeten ontdekken. Het aanraken van hun geslachtsdelen kan een prettig gevoel geven, waardoor sommige kinderen het vaker zullen gaan doen. Wij vinden het dan ook belangrijk dat kinderen de ruimte krijgen voor hun seksuele ontwikkeling en willen dit begeleiden in een veilig klimaat. Wij keuren seksueel gedrag niet af, maar we begrenzen het waar nodig: we leren kinderen wanneer en waar het wel en niet kan. Als kinderen hun geslachtsdelen aanraken, geven wij aan dat dit iets is wat je doet als je even alleen bent of in je eigen bed tijdens het rusten.

Peuters en kleuters kunnen heel nieuwsgierig zijn naar hun lijfje en dat van anderen. Ze worden zich bewust van de lichamelijke verschillen tussen jongens en meisjes. Wij zien dan ook dat kinderen in die leeftijdsfase dit gaan benoemen: "Zij heeft geen piemeltje, ik wel en papa ook". Wij vinden het goed dat kinderen dit doen en bevestigen ze hierin. We benoemen de geslachtsdelen, bijvoorbeeld tijdens het verschonen. Ook dit helpt mee in het ontdekken van het eigen lichaam.

'Doktertje' spelen en 'vader & moedertje' zijn favoriet in de peuterleeftijd. Deze spelletjes zijn een normaal onderdeel van de seksuele ontwikkeling. We verbieden het niet maar kunnen er wel regels aan stellen en

begrenzen. Bijvoorbeeld dat we voorzichtig met elkaar moeten zijn, en dat je 'nee' mag zeggen als je iets niet prettig vindt. De pedagogisch medewerker heeft hierin een observerende taak zodat zij weet wat er bij de kinderen speelt.

Bij het verschoonmoment of het naar de wc-gaan, kunnen kinderen zonder broekje lopen. Dit is altijd binnen, op de eigen groep. Buiten lopen de kinderen nooit bloot, ze hebben dan altijd minimaal een zwembroekje aan. We maken geen foto's of filmopnamen van blote kinderen.

6 Ontwikkelingsstimulering

Wij willen een bijdrage kunnen bieden op het gebied van persoonlijke en sociale competentie en overdracht van normen en waarden. Dit gebeurt voor de kinderen in een emotioneel veilige omgeving, waar ieder kind gezien en gehoord wordt. Hierbij houden we rekening met de autonomie van kinderen.

Met een breed aanbod van activiteiten dagen we kinderen uit om allerlei vaardigheden te ontwikkelen. Spelenderwijs, op vrijwillige basis en altijd met groot plezier komen sociale vaardigheden, cognitieve en motorische vaardigheden, fantasie en creativiteit aan bod. Het spelmateriaal is uitdagend, fantasierijk en past bij het ontwikkelingsniveau. We wisselen af en toe het speelgoed en de materialen, zodat het uitdagend blijft voor de kinderen.

We vinden het belangrijk om activiteiten te doen passend bij de leeftijd of het ontwikkelingsniveau van het kind, zodoende wordt het kind uitgedaagd binnen zijn eigen grenzen. We hebben inzicht (onder andere door de observaties) in de ontwikkeling van kinderen en weten wat de aangeboden activiteiten hieraan bijdragen. Door aan te sluiten bij wat het kind alleen kan en het te helpen bij wat het nog net niet kan, doen kinderen nieuwe kennis en vaardigheden op. Met de activiteiten worden o.a. de volgende ontwikkelingsgebieden gestimuleerd:

- Motorische ontwikkeling
- Cognitieve ontwikkeling
- Taalontwikkeling
- Ontwikkeling van de zelfstandigheid
- Sociaal-emotionele ontwikkeling

6.1 Verschillen tussen jongens en meisjes

We spelen in op de verschillende interesses en behoeften die jongens en meisjes kunnen hebben. Die verschillen hebben deels te maken met de ontwikkeling van de hersenen. De linker hersenhelft ontwikkelt zich langzamer dan de rechter. En door de invloed van het mannelijke hormoon testosteron, verloopt dat proces bij jongens langzamer. Daarom hebben zij meer behoefte aan grof motorische bewegingen, waarbij ze letterlijk de ruimte nodig hebben. Ze kunnen al snel hun interesse verliezen bij activiteiten die een beroep doen op hun fijne motoriek. De ontwikkeling van de fijne motoriek verloopt bij meisjes sneller; daarom zal hun spanningsboog bij dergelijke activiteiten groter zijn dan bij jongens. Om dezelfde reden uiten jongens zich veelal fysieker en stoeien daarom graag met elkaar. We kijken naar het individuele kind en sluiten aan op zijn/haar behoefte ongeacht of het een jongen of een meisje is. Ieder kind krijgt de ruimte die het nodig heeft.

6.2 Plezier in doen en ontdekken voor de allerkleinste

Een baby ervaart alles voor de eerste keer. We stemmen het aanbod van activiteiten en speelgoed af op de zintuiglijke en motorische ontwikkeling. Door te voelen, ruiken en horen en dit te ervaren, leert het zichzelf spelenderwijs kennen en later de wereld om zich heen. In de groep kan de baby ervaringen opdoen in een veilige omgeving, in een tempo dat bij hem past. We stimuleren zijn ontwikkeling door bijvoorbeeld

schootspelletjes, knuffelen, zingen en muziek. Ook het speelgoed en materialen stimuleren de ontwikkeling: zo stimuleert het spelen met een rammelaar onder andere de ooghandcoördinatie. Onze activiteiten voor baby's worden aangeboden middels de methode basic spelen. Deze methode is specifiek ontwikkeld voor Partou kinderopvang en geeft handvatten over welke activiteiten welk ontwikkelingsgebied stimuleren.

6.3 Vallen en opstaan

Wij geven kinderen de ruimte situaties te oefenen en ervaren te leren. Dit gebeurt soms letterlijk met vallen en opstaan. Kinderen leren zo risico's in te schatten.

6.4 Meer van hetzelfde

Kinderen willen soms gedurende langere tijd achter elkaar met dezelfde activiteit bezig zijn. Bijvoorbeeld de hele week in de bouwhoek, of de hele week worden voorgelezen uit hetzelfde boek. Zo vergroten ze hun concentratie en verdiepen ze hun spel. Op deze manier hebben alle ervaringen de tijd om in de hersenen te worden opgeslagen. Daarom geven we kinderen die langere tijd met een zelfde activiteit bezig willen zijn daarvoor alle gelegenheid en tijd.

6.5 Het doen telt

Voor alle kinderen geldt, dat het eindresultaat van hun activiteit niet belangrijk is, maar de weg ernaar toe. Die weg bestaat uit uitproberen en ervaringen opdoen, gerelateerd aan de ontwikkeling van een kind. Bij het jonge kind zou dit kunnen bestaan uit het dopen van een kwast in de verfpot of het scheuren van papier; bij een ouder kind het leren kleuren binnen lijntjes. Deze succeservaringen vergroten het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid.

6.6 Zelfredzaamheid

Passend bij de ontwikkelingsfase van het kind stimuleren we de zelfredzaamheid van het kind. Dit doen we door het kind te stimuleren zelf naar het toilet te gaan, zichzelf zoveel mogelijk uit- en aan te kleden, brood te smeren, ruzies onderling op te lossen en op passende wijze voor zichzelf op te komen.

6.7 Activiteitenaanbod

6.7.1 Vrij spelen

Iedere dag kunnen de kinderen vrij spelen. Tekenen, bouwen, fantasiespel, met poppen en auto's enzovoorts. Ze ontwikkelen hiermee persoonlijke en sociale competenties. Kinderen kiezen zelf waarmee, hoe lang en met wie ze vrij spelen. Het speelgoed kan door een kind op verschillende manieren gebruikt worden. Om er alleen mee te spelen en te ontdekken wat je er allemaal mee kunt doen, of om er samen mee te spelen.

Niet alleen speelgoed daagt uit tot spel, ook alledaagse gebruiksvoorwerpen en kosteloos materiaal prikkelen de fantasie. Zo wordt in het fantasiespel een eenvoudig keukenrolletje een verrekijker en de keukenhoek een winkel of restaurant.

6.7.2 Gestructureerde activiteiten

Ook gestructureerde activiteiten worden regelmatig aangeboden. Bijvoorbeeld koken, wandelen, knutselen, voorlezen. We koppelen die gestructureerde activiteiten voor peuters aan een thema. Dit jaar hebben we elke maand een ander land als thema. De activiteiten die we gaan doen worden vermeld op het whiteboard op de groep. Eens per twee weken geven we de kinderen muziekles en beweegkriebels. Daarnaast is er 13 weken per jaar overlevingszwemmen voor de kinderen die dat willen. Dit is een extra, betaalde activiteit. We geven de kinderen ruimte voor hun eigen inbreng. Plezier, gesprek, creativiteit en vrijwilligheid staan voorop.

6.7.3 Verhalen

We lezen voor of vertellen een verhaal. De kinderen luisteren en benoemen zelf wat ze in het (prenten)boek zien. Dat stimuleert hun taalontwikkeling en vergroot hun woordenschat. Voorlezen is ook vaak een groepsactiviteit. De kinderen en de pedagogisch medewerker nemen de beurt en luisteren naar elkaar. Kinderen kunnen ook zelf een boek 'lezen'; dat prikkelt niet alleen hun fantasie, maar kan ook een fijn rustmoment zijn.

6.7.4. Muziek

Muziek speelt een belangrijke rol in het dagelijkse leven op ons kinderverblijf. Zingen wordt gebruikt om dagelijkse bezigheden zoals eten, drinken, naar bed gaan te begeleiden. Een slaapliedje helpt een kind om rustig in te slapen. Een opruimlied helpt om het opruimen aan te kondigen en te begeleiden, een liedje aan tafel laat de kinderen samen iets ondernemen, naar elkaar luisteren en plezier te hebben. Het laten horen en samen maken van muziek en zingen is een heel prettige manier om in een groep samen te zijn. Veel ontwikkelingsgebieden worden aangesproken door muziek. Het stimuleert niet alleen de taalontwikkeling door het leren van nieuwe woorden, maar kinderen ervaren ook ritmes en tempo; oefenen in luisteren en concentratievermogen. Beweegspelletjes op muziek geven ook veel plezier. Bij de baby's gaat het vooral om het ervaren van verschillende zintuigen. Het horen van liedjes en geluiden en het zien en voelen van de instrumenten. Bij peuters ligt het accent meer op het interactieve en op het groepsproces: zelf zingen, muziek maken (trommelen) en bewegen met elkaar.

6.7.5 Bewegen

Rollen, kruipen, klauteren, dansen, springen: bewegen is gezond en kinderen vinden bewegen fijn. Tijdens beweegactiviteiten kunnen kinderen allerlei vaardigheden oefenen: motorische vaardigheden, zoals springen, balanceren en ooghandcoördinatie, maar ook sociale vaardigheden, bijvoorbeeld door samen met een bal te spelen. Wij stimuleren dit door allerlei uitdagende en fantasievolle spel- bewegingsactiviteiten aan te bieden. Dat doen we binnen en buiten.

6.7.6 Uitstapjes

Door uitstapjes te maken, vergroten we de wereld van kinderen en laten we ze nieuwe situaties ervaren en prikkelen we hun ontwikkeling. We gaan bijvoorbeeld naar de bibliotheek, het park of de kinderboerderij. Of we halen een frisse neus tijdens een wandeling in de buurt. Onderweg valt er altijd heel veel te zien! Tijdens uitstapjes gelden de veiligheidsvoorwaarden zoals beschreven in het kwaliteitshandboek.

6.7.7 Buitenspelen

Buitenspelen doen we zoveel mogelijk, iedere dag. Buiten ervaren kinderen de seizoenen, de veranderingen van het weer en de frisse lucht. En buiten is er meer ruimte dan binnen. Hier kunnen kinderen zich uitleven in grote bewegingen waarbij ze hun grove motoriek gebruiken: klimmen en klauteren, rennen en fietsen. Alleen of met een groep. We doen buiten ook wat we binnen doen: lezen aan een picknicktafel, een liedje zingen en eten.

6.7.8 Natuur & milieu

Kinderen krijgen hun normen en waarden overgedragen door hun directe verzorgers. Een pedagogisch medewerker vervult een voorbeeldfunctie, ook ten aanzien van het milieu. Omdat we te maken hebben met jonge kinderen zullen we de 'zorg voor het milieu' moeten zoeken in kleine zaken. Het is belangrijk dat het spelenderwijs en begrijpelijk wordt overgedragen. Daarom zal vooral de kennismaking met de natuur voorop staan, zodat kinderen deze leren waarderen. De pedagogisch medewerkers

zullen de kinderen hiertoe bewust bij de natuur betrekken. De aandacht voor het milieu zal vanuit dit standpunt op een speelse manier en vanuit een voorbeeldfunctie worden meegenomen.

Voorbeelden om kinderen bij de natuur te betrekken:

- Aandacht voor de seizoenen, bijvoorbeeld door de aankleding van het lokaal, door creatieve activiteiten.
- Buiten spelen in alle jaargetijden.
- Werken met plantjes en zaadjes. Het maken van een kindertuin.
- Aandacht voor diverse diersoorten, door voorlezen en bezoek kinderboerderij.
- Bewust omgaan met dieren als slakken en lieveheersbeestjes.

Voorbeelden om kinderen bij het milieu te betrekken:

- Mee laten helpen bij het opruimen van papier/glas op het kinderverblijf in de daarvoor bestemde bakken.
- Geen afval op straat (laten) gooien.
- Zuinig leren omgaan met water bij het handen wassen.
- Kosteloos materiaal gebruiken.
- (Tekening)papier optimaal gebruiken.

6.7.9 Creativiteit

We geven ruim baan aan de creativiteit van kinderen door bij elke activiteit de inbreng van kinderen een grote rol te laten spelen. We stimuleren hun creatieve proces door activiteiten aan te bieden die niet van tevoren zijn ingevuld of waar niet aan de hand van een voorbeeld wordt toegewerkt naar een bepaald eindresultaat. Spelenderwijs en in gesprek met kinderen komt er iets tot stand. Kinderen mogen kennis maken met veel materialen bij het knutselen en gaan aan de slag volgens hun eigen fantasie. Het gaat niet om het eindresultaat maar om het proces: het ervaren van hoe materiaal reageert en hoe kleuren mengen. En om het leren van vaardigheden als knippen en tekenen.

We maken gebruik van de eigen creatieve oplossingen die kinderen hebben, zowel in het spel als tijdens een knutselactiviteit. We geven kinderen de ruimte om alle materialen op hun eigen wijze te gebruiken. Zo wordt het materiaal optimaal onderzocht. Wij voegen hoogstens een element toe aan de activiteit, maar schrijven niets voor en laten kinderen bepalen wat ze met het materiaal doen.

6.7.10 Gebruik televisie en computer

Kinderen komen al heel jong in aanraking met televisie en computer. Ook voor de allerjongsten zijn er speciale tv-programma's, computerspelletjes en websites. Wij hebben op onze vestiging er bewust voor gekozen geen televisie of computer te gebruiken in ons activiteitenaanbod. Alleen bij wijze van uitzondering wordt de Ipad gebruikt om de kinderen een plaatje te geven bij wat er wordt verteld.

7 Sfeer op de groep

Sfeer is belangrijk op de groep. Een goede sfeer draagt bij aan het gevoel van emotionele veiligheid. Dat is een belangrijke voorwaarde voor kinderen om zich te kunnen ontwikkelen. In dit hoofdstuk worden de aspecten beschreven die van invloed zijn op de sfeer.

7.1 Indeling en aankleding van de ruimte

De uitstraling van de leefruimte is van invloed op de sfeer. We creëren een veilige en geborgen leefruimte door deze op een bepaalde manier in te delen en aan te kleden, afgestemd op de leeftijdsgroep die in de groepsruimte verblijft. Ieder kind behoort tot een stamgroep die bestaat uit een vaste leefruimte als basis. Dat zorgt ervoor dat de ruimte vertrouwd wordt voor het kind en draagt bij aan de emotionele veiligheid.

De verschillende groepsruimten zijn in lichte kleuren geschilderd en ingericht met kindvriendelijk meubilair en met de knutselwerkjes, tekeningen en foto's van de kinderen. We bieden speelgoed en materialen zoveel mogelijk op kindhoogte aan, zodat een kind zich gestimuleerd voelt om zelf te kunnen kiezen (initiatief te nemen) waarmee het wil spelen.

In ons kinderverblijf hebben we verschillende hoeken ingericht met spelmateriaal. Bovendien is er in elke groep een hoek met kussens en zachte materialen, waar een kind zich even kan terugtrekken. Zo creëren we een rustige en veilige sfeer. De indeling van de ruimte is zodanig dat kinderen er samen kunnen spelen, maar ook alleen.

Elk van onze pedagogisch medewerkers is verantwoordelijkheid voor de verzorging, uitstraling en aankleding van de groepsruimte; we doen dat zoveel mogelijk samen met de kinderen. Bijvoorbeeld door op meerdere momenten van de dag samen op te ruimen. Hiermee stimuleren wij de zelfstandigheid, participatie, het groepsgevoel en het verantwoordelijkheidsgevoel van de kinderen. En de ruimtes blijven rustig en overzichtelijk. Dat voorkomt overprikkeling bij de kinderen. Een overprikkeld kind, komt niet echt tot spelen omdat er steeds iets nieuws is wat zijn aandacht vraagt. We zorgen er zo voor dat kinderen geconcentreerd kunnen spelen. Dat is belangrijk omdat spelen de manier is waarop kinderen leren.

Door het uitdagende spelmateriaal en het gevoel van herkenning en veiligheid van de vaste groepsruimte stellen we kinderen in staat zich op allerlei gebieden te ontwikkelen. Door figuurlijk en soms ook letterlijk 'de deuren open te zetten', geven we ze de mogelijkheid zelfstandig keuzes te maken en hun leefwereld te vergroten.

7.2 Bijzondere momenten

Aan bepaalde gebeurtenissen in het leven van het kind besteden we bijzondere aandacht. We vieren verjaardagen en nemen afscheid van een kind dat overgaat naar een volgende groep. We besteden ook aandacht aan feesten en feestdagen vanuit de culturele achtergrond van de kinderen op onze groep. Een bijzonder moment kan ook een verdrietige gebeurtenis zijn, zoals het overlijden van een opa of oma. We besteden hier aandacht aan, afgestemd op de behoefte van het betreffende kind en de andere kinderen in de groep.

Elk feestje kent zijn eigen, vaste rituelen die ervoor zorgen dat de kinderen weten wat er komen gaat. Zo ervaren ze een gevoel van zekerheid en veiligheid. Bij een verjaardagsfeestje horen bijvoorbeeld een muts en slingers en we zingen samen met de kinderen voor de jarige.

We vinden het ook belangrijk om bijzondere aandacht te besteden aan het afscheidsfeestje; het kind kan een periode afsluiten en aan een nieuw 'avontuur' beginnen. Hij neemt afscheid van de oude groep, van de groepsgenootjes en de pedagogisch medewerkers en van gebruiken en gewoonten. Ook voor de 'achterblijvers' is afscheid nemen belangrijk. Zij missen immers een groepsgenootje. Door steeds dezelfde rituelen terug te laten komen, worden kinderen gesteund en begeleid in het zetten van de volgende stap.

De betrokkenheid van de kinderen onderling speelt bij de bijzondere momenten een belangrijke rol. Samenwerken, rekening houden met elkaar en respect hebben voor anderen zijn allemaal aspecten van betrokkenheid die aan bod komen. Vanuit die betrokkenheid besteden we bijvoorbeeld ook speciale aandacht aan een kind dat een broertje of zusje heeft gekregen, of een kind dat er niet bij kan zijn omdat hij ziek is. Sensitiviteit is een belangrijke attitude van pedagogisch medewerkers. Wij stellen ons sensitief op en maken vanuit betrokkenheid de kinderen sociaal attent op elkaar. We hebben aandacht voor het individuele kind en voor de groep. Wij herkennen en benoemen emoties en zorgen voor een ontspannen en vrolijke sfeer. Wij hechten grote waarde aan de afstemming met ouders bij bijzondere momenten voor het kind. Per gebeurtenis kunnen hierover afspraken worden gemaakt. Bijvoorbeeld over wanneer iets wordt gevierd en of een ouder hierbij aanwezig wil zijn.

7.3 Belonen en corrigeren

Belonen en corrigeren van gedrag is heel belangrijk in de ontwikkeling van kinderen. We belonen een kind als het gewenst gedrag vertoont en corrigeren hem bij ongewenst gedrag. Zo leren kinderen grenzen kennen. Wij houden er rekening mee dat dit een leerproces is voor een kind. We observeren het gedrag en proberen te achterhalen wat er in het kind omgaat en waar het gedrag vandaan komt.

We buigen ongewenst gedrag om naar gewenst gedrag. Dat doen we bijvoorbeeld door het kind af te leiden (vooral bij jongere kinderen), of kort uit te leggen waarom het gedrag ongewenst is. We bieden het kind een alternatief aan of leiden hem weg uit de situatie. We vinden het belangrijk daarbij altijd kort en duidelijk uit te leggen wat zijn gedrag ongewenst maakt, en dat niet het kind zelf ongewenst is. Daarbij gebruiken we de ik-benoeming, zodat voor het kind duidelijk is wat er verwacht wordt. Een dreumes kan nog geen koppeling maken tussen een conflict en een time-out. Bij een dreumes moet het gedrag worden uitgelegd en omgebogen in het moment.

Bij gewenst gedrag belonen we het kind, bijvoorbeeld in de vorm van een complimentje. Onze stem, mimiek, en het maken van oogcontact zijn erg belangrijk bij belonen en corrigeren. We zorgen er ook voor dat we direct belonen en corrigeren, omdat een kind anders niet goed begrijpt waarvoor het gecorrigeerd of geprezen wordt. En we gaan hier consequent mee om. Als iets de ene keer wel mag en de andere keer niet, is het voor een kind onduidelijk waar grenzen liggen. Het leren kennen van de grenzen is nodig voor het scheppen van duidelijkheid. Dit zorgt voor emotionele veiligheid. Wij overleggen onderling hoe er met belonen en corrigeren wordt omgegaan, zodat wij op alle groepen consistent kunnen zijn in de aanpak. We laten ouder weten hoe er met belonen en corrigeren wordt omgegaan en in specifieke situaties overleggen we met hen over een aanpak. Als kinderen in een conflictsituatie komen, grijpen we, naar gelang de ontwikkeling vordert, niet direct in. We stellen de kinderen in staat de situatie zelf op te lossen. Dit is belangrijk in de ontwikkeling naar zelfstandigheid. We houden de situatie goed in de gaten en bieden begeleiding als dat nodig is. We hanteren bij corrigeren de werkinstructie 'corrigeren en conflicthantering' uit ons kwaliteitshandboek.

7.4 Kinderparticipatie

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zelf keuzes kunnen maken. Kinderparticipatie is daarom essentieel voor onze manier van werken. We volgen daartoe zoveel mogelijk de behoeftes en initiatieven van het kind. Dit betekent o.a. dat kinderen mee mogen praten over wat we op een dag gaan doen. We ondersteunen hem in het kenbaar maken van zijn wensen en scheppen hiermee een sfeer waarin hij zich veilig voelt. We ontvangen initiatieven van het kind en spelen hierop in en helpen het kind keuzes te maken als hij dit moeilijk vindt. We stemmen onze manier van handelen af op het ontwikkelingsniveau van het kind en hanteren bewust de interactieprincipes.

7.5 Regels en afspraken

Binnen elke groep gelden er regels en afspraken die de sociale ontwikkeling ondersteunen en daarnaast zorgen voor een emotioneel veilige omgeving. Waar mogelijk stellen we de regels en afspraken samen met de kinderen op.

Er zijn regels en afspraken over hoe er met elkaar wordt omgegaan en hoe we gezamenlijk zorg dragen voor de groepsruimte. We stimuleren de kinderen in hun sociale competenties en geven ze de gelegenheid zich waarden en normen eigen te maken door rekening te (leren) houden met elkaar en (leren) omgaan met elkaar. Het doel is een warme, liefdevolle en geborgen omgeving te bieden waarin het kind zich emotioneel veilig voelt.

8 Oudercontacten

8.1 Het doel

Het doel van de oudercontacten is om een vertrouwensband en een goede samenwerking op te bouwen en ervoor te zorgen dat de twee opvoedomgevingen, thuis en het kinderverblijf, goed op elkaar zijn afgestemd. Dat vereist zoveel mogelijk afstemming tussen de pedagogisch medewerker en de ouders. We leren de kinderen goed kennen en wisselen ervaringen en aanpak uit. Bijvoorbeeld de rituelen van thuis bij het slapen gaan of een eetschema. Deze afstemming komt ten goede aan een gezonde ontwikkeling en het welbevinden van het kind.

8.2 Brengen en halen

Tijdens de breng- en haalmomenten wisselen wij samen met de ouders informatie uit. Wij horen graag van hen wat van belang is om een kind beter te begrijpen om hem zo goed mogelijk te begeleiden. Bijvoorbeeld hoe het weekeind of de vakantie is verlopen en of er bijzonderheden zijn.

Op onze beurt informeren wij ouders als zij hun kind ophalen over hoe de dag op het kinderverblijf globaal is verlopen (over het slapen en eten, de activiteiten, hoe het kind dit heeft beleefd en eventuele bijzonderheden).

Als ouders hun kind niet zelf komen halen, dienen ze dit van te voren te laten weten. Uit veiligheidsoverwegingen geven wij kinderen niet zonder toestemming van de ouders mee aan een derde. Om diezelfde reden kunnen kinderen alleen opgehaald worden door iemand boven de 12 jaar.

8.3 Gesprekken

Intakegesprek

Een paar weken voordat het kind gaat starten, nodigen we nieuwe ouders uit voor een intakegesprek. Dat doet de manager of een van onze pedagogische medewerkers. Tijdens dit gesprek wordt informatie uitgewisseld en afspraken gemaakt over onder meer het wenproces. Tevens wordt het kindgegevensformulier ingevuld en kunnen ouders aangeven voor welke zaken zij toestemming verlenen, zoals bijvoorbeeld het maken van foto's.

Oudergesprek

Wij nodigen de ouders 1x per jaar uit voor een oudergesprek om bijzonderheden van het kind door te spreken. Dat doen we aan de hand van het observatieformulier. Er kunnen ook andere momenten aanleidingen zijn voor een oudergesprek, zowel op initiatief van de ouders als van een van onze pedagogisch medewerkers.

8.4 Schriftelijke informatie

Digitaal communicatieplatform 'Mijn Kind'

Op onze vestiging maken we gebruik van het digitale platform 'Mijn Kind'. Via een I-pad communiceren we met ouders over de belevenissen van de kinderen op de groep. De berichten kunnen worden aangevuld met foto's van de activiteiten. Het platform kan ook gebruikt worden voor vragen en mededelingen aan ouders.

Ouders krijgen toegang met persoonlijke inloggegevens, via een button op onze website of de *Mijn Kind* app op hun telefoon of tablet. Zij kunnen de berichten en foto's direct na plaatsing zien, hierop reageren en zelf een bericht of foto plaatsen.

Als ouders hun account voor *Mijn Kind* activeren, geven zij wel of geen toestemming voor het fotograferen van hun kind voor dit platform. Deze keuze is te allen tijde te wijzigen.

Eigenaar
afd. Kwaliteit & pedagogiek
Vestigingsnaam
Partou KDV Laan van Puntenburg 2A
Bestandsnaam basiswerkplan
Pedagogisch werkplan 0-4 jaar

Versie basiswerkplan
maart 2015
Laatste wijziging vestigingsspecifieke inhoud
29 september 2016

Meer informatie over het platform en de beveiliging van de gegevens kunnen ouders teruglezen op partou.nl/mijnkind

Alle aandachtspunten voor het werken met de iPad en communiceren via het platform zijn te vinden in de '**app werkinstructies**' op de I-pad. De '**wegwijs app**' op de I-pad geeft uitleg over de verschillende functionaliteiten van het platform.

Nieuwsbrief

Eens per twee maanden schrijft de vestigingsmanager een nieuwsbrief naar alle ouders, kdV en bso gecombineerd. In deze nieuwsbrief staat altijd iets over bijzonderheden van de groepen, personeelsaangelegenheden, activiteiten en indien van toepassing een artikel van de oudercommissie. Tussendoor wordt voor bijzondere berichten (uitstapjes, aankondigingen) vaak ook een email verzonden naar de ouders. Afhankelijk van de boodschap gebeurt dit per groep of naar alle ouders tegelijk.

8.5 Oudercontact momenten

Naast de dagelijkse overdracht, de 10-minutengesprekken, proberen we ouders ook te betrekken in een aantal activiteiten. Zo organiseren we een paasbrunch, kerstontbijt en zomerfeest of vragen we soms aan ouders om te participeren bij uitstapjes en voorleesmomenten. Indien van toepassing organiseren we activiteiten met de basisschool (bijvoorbeeld over de verkeerssituatie rondom het pand) en streven we ernaar om eenmaal per jaar regio-breed een ouderavond te organiseren met een kindgericht informatief onderwerp.

8.6 Website

Op www.partou.nl hebben we onze eigen pagina's. Sommige pagina's zijn openbaar en geven feitelijke informatie over ons kinderverblijf (aantal groepen, openingstijden enz.). Daarnaast ontvangen ouders via het digitale communicatieplatform 'Mijn Kind', een afgeschermd omgeving, berichten en foto's over de belevenissen van hun kinderen op het kinderverblijf. Zij krijgen toegang tot dit platform via een button op onze website of via een app op hun telefoon of tablet.

8.7 Oudercommissie

De oudercommissie van ons kinderverblijf behartigt de belangen van kinderen en ouders van onze vestiging, bevordert de communicatie tussen de ouders en de medewerkers en adviseert over onder meer voeding, spel- en ontwikkelingsactiviteiten, veiligheid en gezondheid binnen het kinderverblijf. De bevoegdheden, samenstelling, benoeming en verkiezing verlopen volgens het Reglement Oudercommissies.

8.8 Exit enquête

Als de kindplaats is beëindigd, ontvangen ouders per mail een exit enquête met vragen over hun ervaringen met ons kinderverblijf. Deze evaluatie kan input zijn voor verbeteracties.

9 Borging van de kwaliteit

Ons kinderverblijf is onderdeel van de landelijke organisatie Partou. Partou is een 'formule' bedrijf. Dat betekent dat alle kinderverblijven van Partou weliswaar onderling kunnen verschillen (bijvoorbeeld in gebouw, inrichting, personeelssamenstelling), maar altijd binnen centrale kaders. Die gelden o.a. voor het pedagogisch beleid en de kwaliteit van de dienstverlening. Deze zaken zijn vastgelegd in het kwaliteitshandboek van Partou.

Eigenaar	Versie basiswerkplan
afd. Kwaliteit & pedagogiek	maart 2015
Vestigingsnaam	Laatste wijziging vestigingsspecifieke inhoud
Partou KDV Laan van Puntenburg 2A	29 september 2016
Bestandsnaam basiswerkplan	
Pedagogisch werkplan 0-4 jaar	

Dit geeft ouders de zekerheid dat alle pedagogisch medewerkers op dezelfde deskundige wijze werken en dat de kwaliteit van de opvang is gewaarborgd.

9.1 Personeel en opleiding

Alle pedagogisch medewerkers in ons team zijn gekwalificeerd. De kwalificatie-eisen om als pedagogisch medewerker te mogen werken zijn vastgelegd in de CAO Kinderopvang. Deze cao is op www.partou.nl te vinden voor ouders.

Regelmatig worden wij op de groep ondersteund door stagiaires. Zij volgen de opleiding PW3, PW4 of Helpende Welzijn. De stagiaires bieden ondersteuning bij de verzorging van kinderen, bij de uitvoering van activiteiten, maar hebben niet de eindverantwoordelijkheid. Ook zijn er werknemers die een werk-/leertraject volgen, deze werknemers krijgen gedurende de opleiding steeds meer verantwoordelijkheden. In het BPV-beleidsplan is vastgelegd wanneer een werknemer die een werk-/leertraject volgt bepaalde taken mag uitvoeren. Het BPV-beleidsplan is in te zien op de vestiging.

Werknemers die een werk-/leertraject volgen en stagiaires worden ingezet conform de eisen zoals deze zijn beschreven in de CAO Kinderopvang.

9.2 Ondersteuning op de groep door andere volwassenen

In principe maken wij geen gebruik van vrijwilligers. Voor extra activiteiten zoals een workshop, trekken we uitsluitend gediplomeerde krachten aan. Zij moeten net als iedereen die in de kinderopvang werkt een zogenaamde Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) overleggen voordat ze hun activiteiten bij ons starten. We maken een uitzondering voor bijvoorbeeld een ouder of grootouder die af en toe komt voorlezen.

9.3 Werkinstructies/protocollen

Het algemeen pedagogisch beleid is onderdeel van het kwaliteitshandboek van Partou. Naast het algemeen pedagogisch beleid zijn hier ook allerlei werkinstructies en protocollen in opgenomen, bedoeld om de veiligheid en gezondheid van de kinderen en de kwaliteit van de leefomgeving in het kinderverblijf zo goed mogelijk te borgen.

Zo volgen we de richtlijnen van het Voedingscentrum bij het samenstellen van de maaltijden en de tussendoortjes die wij aanbieden. En bij het bereiden hiervan, volgen wij de hygiënecode voor kleine instellingen. In ons Kwaliteitshandboek staan deze adviezen verder uitgewerkt, zodat onze pedagogisch medewerkers makkelijk zaken kunnen naslaan. Daarnaast zijn er ook instructies in opgenomen, bijvoorbeeld over veilig slapen van kinderen en (veiligheids)eisen bij het ondernemen van een uitstapje. Er staat bijvoorbeeld ook uitgebreid beschreven hoe we omgaan met 'bijgedrag'.

Deze werkinstructies en protocollen worden continue geëvalueerd en bijgesteld. Niet alleen door aanpassingen van richtlijnen door bijvoorbeeld de GGD of het Voedingscentrum, maar ook door reacties van de pedagogisch medewerkers, managers en ouders.

9.4 Niet tevreden? Vertel 't ons.

Goede samenwerking tussen ouders en medewerkers is in het belang van het welzijn van de kinderen. Daar zetten wij ons van harte voor in. Het kan voorkomen dat u van mening verschilt met een medewerker of ergens ontevreden over bent. Wij vragen u dit bespreken met de betreffende medewerker of met de vestigingsmanager. Klachten worden afgehandeld conform hoofdstuk 1.4.7 Klachten van het kwaliteitshandboek van Partou. Het klachtenreglement is voor ouders beschikbaar op onze website.

9.5 Observatie welbevinden en ontwikkeling van het kind

Kinderen moeten zich voor alles prettig en op hun gemak bij ons voelen. Daarom staan we regelmatig stil bij de vraag of kinderen zich welbevinden. Welbevinden is immers een belangrijke voorwaarde om je goed te kunnen

ontwikkelen. Ook volgen we in grote lijnen de ontwikkeling die de individuele kinderen doorlopen op de verschillende ontwikkelingsgebieden, namelijk de motorische-, cognitieve-, taal-, zelfstandigheid- en de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Voor het volgen van zowel het welbevinden als de ontwikkeling maken we gebruik van een observatiesysteem. Minimaal eenmaal per jaar observeren de pedagogisch medewerkers aan de hand van de observatielijsten ieder kind. De resultaten van de observaties worden door de pedagogisch medewerkers besproken met de vestigingsmanager en de ouders. Indien nodig worden er extra acties ingezet voor individuele kinderen of de groep als totaal. Daarnaast worden de resultaten door de pedagogisch medewerkers gebruikt om het aanbod van de activiteiten aan te passen aan de ontwikkeling van de (individuele) kinderen.

Omdat elk kind zich op zijn eigen wijze en tempo ontwikkelt, is het van groot belang om de observaties met de nodige voorzichtigheid te gebruiken. Conclusies mogen niet te snel getrokken worden. De bedoeling van de methode is zeker **niet om testjes af te nemen** bij kinderen of om hun ontwikkeling te scoren. Het is geen afvinklijstje. De pedagogisch medewerkers noteren dat wat zij gezien hebben bij het kind.

Naast de reguliere observatie kan het observatie-instrument ook door pedagogisch medewerkers worden gebruikt indien zij zich zorgen maken over de ontwikkeling van een kind. Het doen van een extra observatie kan dan de zorg wegnemen of helder in kaart brengen op welk gebied de ontwikkeling wellicht anders verloopt.

Overigens wordt de privacy van kinderen en ouders beschermd, en worden de formulieren in een afgesloten kast bewaard en na twee jaar vernietigd.

Als de ontwikkeling van een kind anders verloopt

Niet altijd verloopt de ontwikkeling van een kind volgens verwachting. Soms krijgen we ook te maken met gedragsproblemen, ontwikkelingsstoornissen, lichamelijke of verstandelijke beperkingen.

Wij hebben samen met de ouders een signalerende rol, maar kunnen niet diagnosticeren. Zodra onze pedagogisch medewerkers zich zorgen maken, wordt dit met de ouders besproken. Wij horen het ook graag van de ouders als die zich zorgen maken. Samen zullen we dan bekijken hoe de zorgen kunnen worden weggenomen en hoe het kind extra kan worden ondersteund en gestimuleerd in zijn ontwikkeling.

Mochten pedagogisch medewerkers vragen hebben over hoe ze in specifieke gevallen de ontwikkeling van een kind kunnen stimuleren of een kind de zorg kunnen bieden die het nodig heeft, dan kunnen zij een beroep doen op de pedagogische coach.

Als wij denken dat een kind wellicht gebaat is bij extra ondersteuning dan zullen we dit met de ouders bespreken. Als er extra zorg nodig is die wij niet kunnen bieden staan we open om hierin samen te werken met externe zorginstanties. Externe hulpverleners zijn ook op ons kinderverblijf welkom, mits hierdoor niet de emotionele veiligheid en het welbevinden van de andere kinderen in de groep in het gedrang komt. Per situatie zal hierin door de pedagogisch medewerkers en de vestigingsmanager (en eventueel de pedagogische coach) een beslissing worden genomen. Wij zullen nooit zelfstandig, buiten medeweten van ouders, de hulp van een externe instantie inroepen. Ook zullen wij conform ons privacybeleid alleen na toestemming van ouders informatie verstrekken aan derden.

Ons uitgangspunt is altijd het welbevinden van het kind. We kunnen niet altijd de zorg en aandacht bieden die een kind nodig heeft. Soms komen we tot de conclusie dat een kind niet op zijn plek is bij ons. Wij stellen onszelf daarom altijd de vraag: "Is de plek bij ons op de opvang de beste plek voor het kind?" Vanuit dat oogpunt bekijken we ook of we kinderen met een beperking of ontwikkelingsproblemen goede opvang kunnen bieden. Wat de mogelijkheden zijn hangt echter altijd af van de specifieke situatie.

Eigenaar
afd. Kwaliteit & pedagogiek
Vestigingsnaam
Partou KDV Laan van Puntenburg 2A
Bestandsnaam basiswerkplan
Pedagogisch werkplan 0-4 jaar

Versie basiswerkplan
maart 2015
Laatste wijziging vestigingsspecifieke inhoud
29 september 2016

9.6 Analyse van de pedagogische kwaliteit

Wij analyseren jaarlijks de pedagogische kwaliteit van onze vestiging. Hiervoor gebruiken we de observatielijst kwaliteit van de leefomgeving. Naar aanleiding van de resultaten hiervan stellen we verbeterpunten vast die we opnemen in ons jaarplan. De resultaten van de analyse van de pedagogische kwaliteit wordt besproken met de oudercommissie.

9.7 Veiligheid en gezondheid

Op onze vestiging zijn alle veiligheid- en gezondheidsfactoren in kaart gebracht. Deze, en eventuele nieuwe factoren, worden jaarlijks beoordeeld op basis van de methoden van Stichting Consument en Veiligheid, het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid en de digitale risicomonitor.

Deze zogenaamde risico-inventarisatie beschrijft de veiligheidsrisico's die de opvang van de kinderen met zich meebrengt: verbranding, vergiftiging, verdrinking, valongevallen, verstikking, verwondingen, beknelling, botsen, stoten, steken en snijden. Bij de risico-inventarisatie gezondheid wordt gekeken naar ziektekiemen, binnenmilieu, buitenmilieu en medisch handelen. De oudercommissie brengt advies uit op het gevoerde beleid ten aanzien van de risico-inventarisaties en de plannen van aanpak.

De risico-inventarisatie gaat uit van normen én van het (soms onvoorspelbare) gedrag van kinderen. Jaarlijks stelt de GGD vast of deze inventarisatie en de hieraan gekoppelde evaluatie op de juiste wijze en volledig is uitgevoerd. De risico-inventarisatie en een afschrift van het inspectierapport van de GGD liggen op onze vestiging ter inzage. Het inspectierapport is ook te vinden via de vestigingspagina's.

9.8 Deskundigheidsbevordering

Zoals benoemd in het algemeen pedagogisch beleidsplan worden onze pedagogisch medewerkers op verschillende manieren ondersteund. Die ondersteuning is afgestemd op de individuele behoefte van elke pedagogisch medewerker. Interactiebegeleiding neemt daarbij een belangrijke plek in, omdat de interactieprincipes de basis vormen van ons pedagogisch handelen. Structureel krijgen pedagogisch medewerkers interactiebegeleiding in contact met kinderen. Daarnaast worden er verschillende pedagogische verdiepingscursussen aangeboden voor pedagogisch medewerkers en vestigingsmanagers, afgestemd op de behoefte van de vestiging.